

ZADANIA Z ALGEBRY I LOGIKI
ZESTAW 1
RACHUNEK ZDAŃ

1. Sprawdzić, że poniższe wyrażenia są tautologiami:

- (a) $p \Rightarrow p$,
- (b) $p \vee \sim p$,
- (c) $\sim (p \wedge \sim p)$,
- (d) $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (\sim q \Rightarrow \sim p)$,
- (e) $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (\sim p \vee q)$,
- (f) $(\sim p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (p \wedge \sim q)$,
- (g) $(p \vee q) \Leftrightarrow (q \vee p)$,
- (h) $(p \wedge q) \Leftrightarrow (q \wedge p)$,
- (i) $(p \vee q) \vee r \Leftrightarrow p \vee (q \vee r)$,
- (j) $(p \wedge q) \wedge r \Leftrightarrow p \wedge (q \wedge r)$,
- (k) $(p \vee q) \wedge r \Leftrightarrow (p \wedge r) \vee (q \wedge r)$,
- (l) $(p \wedge q) \vee r \Leftrightarrow (p \vee r) \wedge (q \vee r)$,
- (m) $\sim (p \vee q) \Leftrightarrow \sim p \wedge \sim q$,
- (n) $\sim (p \wedge q) \Leftrightarrow \sim p \vee \sim q$.

2. Sprawdzić, czy następujące wyrażenia są tautologiami:

- (a) $[(p \Rightarrow q) \Rightarrow r] \Leftrightarrow [p \Rightarrow (q \Rightarrow r)]$,
- (b) $[(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow r] \Leftrightarrow [p \Leftrightarrow (q \Leftrightarrow r)]$,
- (c) $[p \vee (q \vee r)] \Leftrightarrow [(p \vee q) \vee r]$.

3. Wykazać, że jeśli Φ jest tautologią to zdania $\Phi \wedge p \Leftrightarrow p$ i $\sim \Phi \vee p \Leftrightarrow p$ są prawdziwe.

4. Zapisać prawa przemienności, łączności, rozdzielności dla spójników \vee , \wedge , \vee , \Rightarrow , \Leftrightarrow jako wyrażenia logiczne i sprawdzić czy są tautologiami.

5. Zapisać zaprzeczenia spójników logicznych \vee , \wedge , \vee , \Rightarrow , \Leftrightarrow jako tautologie rachunku zdań.

6. Zdefiniować alternatywę za pomocą koniunkcji i negacji.

7. Zdefiniować alternatywę za pomocą implikacji i negacji.

8. Udowodnić, że nie można zdefiniować implikacji za pomocą alternatywy i koniunkcji.

9. Rozważmy wyrażenie:

$$(\dots \underbrace{((p \Rightarrow p) \Rightarrow p) \dots}_n) \Rightarrow p$$

Dla jakich n to wyrażenie jest tautologią?

10. Używając spójników logicznych \sim, \vee, \wedge , wyznaczyć wyrażenie zależne od zmiennych p, q, r, s , które przyjmuje wartość 1 tylko w przypadku gdy p ma wartość 1, q wartość 0, r wartość 1 i s wartość 1.

11. Używając spójników logicznych \sim, \vee, \wedge , wyznaczyć wyrażenie zależne od zmiennych p, q, r, s , które przyjmuje wartość 1 tylko w przypadku gdy p ma wartość 1, q wartość 0, r wartość 1 i s wartość 1 lub gdy p ma wartość 0, q wartość 1, r wartość 1 i s wartość 1.

12. Używając spójników logicznych \sim, \vee, \wedge , wyznaczyć wyrażenie zależne od zmiennych p, q, r, s , które przyjmuje wartość 0 tylko w przypadku gdy p ma wartość 1, q wartość 1, r wartość 0 i s wartość 1.

13. Używając spójników logicznych \sim, \vee, \wedge , wyznaczyć wyrażenie zależne od zmiennych p, q, r, s , które przyjmuje wartość 0 tylko w przypadku gdy p ma wartość 1, q wartość 1, r wartość 1 i s wartość 0 lub gdy p ma wartość 1, q wartość 1, r wartość 0 i s wartość 1.

14. Używając różnych tautologii, uprościć wyrażenia:

(a) $(\sim p \wedge q \wedge \sim r) \vee (\sim p \wedge q \wedge r) \vee (\sim p \wedge \sim q \wedge \sim r),$

(b) $(p \wedge q \wedge r) \vee (\sim p \wedge \sim q \wedge r) \vee (\sim p \wedge \sim q \wedge \sim r) \vee (\sim p \wedge q \wedge \sim r).$

15. Znaleźć formułę w możliwie najkrótszej formie zapisaną przy pomocy spójników \sim, \vee, \wedge równoważną formule:

(a) $\sim p \Rightarrow \sim \sim q,$

(b) $(p \wedge q) \vee \sim (\sim p \Rightarrow q),$

(c) $(p \wedge q \wedge s) \vee (p \wedge \sim q \wedge \sim r) \vee (p \wedge q \wedge \sim s) \vee (p \wedge r \Rightarrow q).$

16. Przeanalizować rozumowanie:

Jeśli jestem geniuszem lub będę się uczył, zdam egzamin. Jeśli zdam egzamin, zostanę dopuszczony do następnych wykładów. A więc nie będę się uczył.

17. Przeanalizować zdanie:

Jeżeli figura A jest czworokątem i A ma wszystkie kąty równe, to z faktu, iż A jest czworokątem, wynika iż A ma wszystkie boki równe.

18. Udowodnić następujące twierdzenie:

Jeśli prawdziwe są wynikania $p_1 \Rightarrow q_1, \dots, p_n \Rightarrow q_n$ oraz zdania $(p_1 \vee \dots \vee p_n)$ $i \sim (q_i \wedge q_j)$ dla $i \neq j$ to prawdziwe są też wynikania $q_1 \Rightarrow p_1, \dots, q_n \Rightarrow p_n$.

Mówimy wtedy, że zdania $p_1, \dots, p_n, q_1, \dots, q_n$ tworzą *zamknięty układ twierdzeń*. Podać przykłady takich układów.